

**Program Wychowawczy
Gimnazjum im. Na Bursztynowym Szlaku w Mikoszewie
w roku szkolnym 2015/2016**

Spis treści:

I Podstawa prawna

II Wstęp

III Model absolwenta

IV Współpraca z rodzicami

V Cele wychowania

VI Zadania szkoły.

„Uczyć tak, aby uczeń rozumiał...”

VII Założenia programu wychowawczego

VIII Zadania nauczyciela

IX Zasady współpracy wychowawcy ze środowiskiem lokalnym

X Metody i formy pracy wychowawczej

XI Ewaluacja procesu wychowania

I Podstawa prawna.

- 1) Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997r. (art. 48, 53, 54, 70, 72)
  - 2) Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
  - 3) Konwencja Praw Dziecka
  - 4) Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (tekst jed
    - Ustawa o systemie oświaty z dnia 1 września 1991 r. wraz z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2001 r. Nr 111 poz. 1194).
    - Powszechna Deklaracja Praw Człowieka. Konwencja Praw Dziecka.
    - Rozporządzenie MEN z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.
- Statut gimnazjum im. Na Bursztynowym Szlaku w Mikoszewie.

II Wstęp

Program wychowawczy szkoły jest dokumentem, który określa działalność edukacyjną placówki w zakresie wychowania, realizowaną przez wszystkich zaangażowanych w pracę wychowawczą szkoły i dlatego tworzenie programu wychowawczego poprzedzone było wieloma dyskusjami w gronie pedagogicznym, rozmowami z rodzicami i uczniami. Wychowanie w szkole nie jest sprawą odrębną ani też dodatkową, stanowi integralną część działalności każdego nauczyciela.

Program wychowawczy to zaplanowana praca nad formowaniem osobowości młodego człowieka, to stymulowanie jego rozwoju emocjonalnego i społecznego, rozumianego jako współpraca i współlistnienie w grupie społecznej, w taki sposób, który umożliwia rozwój i realizację własnych potrzeb.

Podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym dziecka jest rodzina.

To rodzice powinni zapewnić swojemu dziecku poczucie bezpieczeństwa, miłości, troski oraz równowagi emocjonalnej. Również w rodzinie dziecko poznaje, czym są patriotyzm, dobro, sprawiedliwość i zaufanie do drugiego człowieka, a także uczy się poszanowania godności, tolerancji oraz szacunku dla siebie i innych. Rodzice wprowadzają dziecko w życie społeczne, w świat kultury, wartości moralnych.

Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice, więc kierunek działalności wychowawczej w naszej szkole nie może być sprzeczny z wolą i przekonaniami rodziców, w związku z tym nauczyciele wspierają rodziców w dziele

wychowania, tym samym nie ponoszą całkowitej odpowiedzialności za to dzieło.

III Model absolwenta szkoły:

- b) swój patriotyzm wyraża przywiązaniem do tradycji, kultury i symboli narodowych, a także dbałością o piękno i czystość języka ojczystego,
- c) dostrzega sprawy własnego środowiska i inicjuje działania na rzecz rozwiązywania jego problemów,
- d) potrafi funkcjonować w zespole, respektując prawa człowieka, co wyraża się m.in. tym, iż jest: empatyczny, tolerancyjny, kreatywny, kulturalny, uprzejmy, jak również tym, że dostrzega problemy swoje i innych, i w razie potrzeby służy adekwatną pomocą lub prosi o nią,
- e) umie w konstruktywny sposób spędzać czas wolny, m.in. rozwijając różnorodne zainteresowania i pasje,
- f) w nauce dostrzega szanse życiowe i możliwość osiągnięcia sukcesów, jest przedsiębiorczy,
- g) potrafi świadomie wyszukiwać, selekcjonować i wykorzystywać informacje, korzystając z zasobów biblioteki i technologii informacyjnej,
- h) świadomie dokonuje różnego rodzaju wyborów życiowych,
- i) ceni własne życie i zdrowie, dbając o nie, co objawia, uprawiając sport, unikając nałogów i szkodliwych nawyków czy racjonalnie się odżywiając,
- j) jest wrażliwy na piękno przyrody, dlatego działa na rzecz ochrony środowiska, doceniając jednocześnie znaczenie nauki dla rozwoju cywilizacji,
- k) jest odpowiedzialny i odważny, co wyraża się tym, iż ceni prawdę, uczciwość i wytrwałość w dążeniu do celu,
- l) ceni i szanuje pracę, a powierzone obowiązki wykonuje sumiennie i odpowiedzialnie, potrafiąc jednocześnie konstruktywnie ocenić efekty własnych wysiłków,
- m) potrafi radzić sobie z codziennymi problemami i sytuacjami ekstremalnymi występującymi w domu i szkole,⁵
- n) wchodzi w dorosłe życie przygotowany do zapewnienia bezpieczeństwa sobie i innym, a także gotowy do pełnienia różnych ról społecznych i kształcenia się przez całe życie.

IV. Współpraca z rodzicami.

1. W związku z pierwszoplanową funkcją rodziny w wychowaniu szkoła ściśle współpracuje z rodzicami w sprawach kształcenia, wychowania i profilaktyki.
2. Rodzice współtworzą i opiniują szkolne dokumenty określające działalność edukacyjną szkoły: wewnątrzszkolne zasady oceniania, program wychowawczy szkoły oraz szkolny zestaw programów nauczania.
3. Szkoła umożliwia rodzicom zapoznanie się z planowanymi działaniami wychowawczymi, programami nauczania oraz zasadami oceniania.
4. Szkoła zapewnia rodzicom możliwość indywidualnych konsultacji z nauczycielami i wychowawcami w ustalonych przez nich i podanych do ogólnej wiadomości terminach.
5. Rodzice mają prawo do uzyskiwania w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole.
6. Szkoła oczekuje od rodziców rzetelnej informacji na temat zdrowia dziecka oraz jego potrzeb opiekuńczo-wychowawczych.
7. Rodzice ponoszą odpowiedzialność materialną za umyślne zniszczenia i kradzieże dokonane w szkole przez swoje dzieci.
8. Podejmowana jest współpraca z rodzicami w ramach zespołów ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych w sprawie udzielania i organizowania pomocy psychologicznej –

pedagogicznej oraz realizacji indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych.

V Cele wychowania .

Celem głównym wychowania jest wszechstronny, całościowy rozwój osobowy ucznia, z uwzględnieniem wszystkich obszarów, a zwłaszcza intelektualnego, fizycznego, psychicznego, społecznego, zdrowotnego, estetycznego, moralnego i duchowego.

Szkoła, wspierając w tym zakresie rodziców, dąży w swojej pracy wychowawczej do tego, aby uczniowie:

1. Rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na samodoskonalenie, poszukiwanie prawdy, dobra i piękna.
2. Uświadamiali sobie celowość nauki i zdobywania wiedzy, byli przygotowani do odpowiedzialności w wykonywaniu powierzonych zadań.
3. Posiadali świadomość życiowej użyteczności wiedzy, a przez to wytworzyli w sobie motywację do nauki i lepiej przygotowali się do czynnego uczestnictwa w życiu zawodowym i publicznym; byli świadomi konieczności kształcenia się przez całe życie.
4. Rozwinęli w sobie wrażliwość i świadomość moralną. Potrafili przyjąć odpowiedzialność za siebie i za innych, szanować wolność własną i innych. Kształcili w sobie postawę asertywną.
5. Uczyli się szacunku dla dobra wspólnego, przygotowali się do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i państwowej. Doceniali wartość dziedzictwa kulturowego i kształtowali w sobie postawę patriotyczną.
6. Nabyli podstawowe umiejętności interpersonalne, takie jak: umiejętność życia w grupie, empatia, poczucie własnej wartości, umiejętność właściwej komunikacji, słuchania innych, asertywność, umiejętność podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Szanowali i rozumieli poglądy innych, kształtowali w sobie postawę dialogu. Umieli współdziałać i współtworzyć

VI Zadania szkoły.

„Uczyć tak, aby uczeń rozumiał...”

Szkoła umożliwia:

- zdobycie wiadomości i umiejętności z różnych dziedzin,
- rozpoznanie oraz rozwijanie zainteresowań i uzdolnień uczniów,
- poszukiwanie i odkrywanie na własnej drodze rzetelnej pracy celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- przygotowanie do rozpoznania wartości moralnych i dokonywania wyborów,
- uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia rodzinnego i społecznego,
- przygotowanie do życia z państwie będącym członkiem Unii Europejskiej.

Szkoła zapewnia:

- warunki niezbędne do prawidłowego przebiegu edukacji,
- poszanowanie praw ucznia,
- warunki do wszechstronnego rozwoju osobowego ucznia.

Szkoła wspomaga wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- rozbudzenie sfery poznawczej,
- inspirowanie do wyrażania własnych myśli i uczuć,
- uczenie samodzielności w rozwiązywaniu problemów,
- motywację do ustawicznego kształcenia i samorozwoju,
- kształtowanie zdolności twórczych
- postępowanie według norm i zasad etyczno-moralnych i społeczno-obyczajowych,
- wspieranie wychowania pro zdrowotnego, rodzinnego i społecznego.

VII Założenia programu wychowawczego.

1. Założenia ogólne:

- godność człowieka stanowi naczelną wartość,
- rodzice są pierwszymi i nie zastępowalnymi wychowawcami, a inne instytucje powinny ich wspierać w procesie wychowawczym,
- wychowanie w naszej szkole ma charakter:

INTEGRALNY – obejmuje wszystkie sfery uczenia, tj. intelektualną, psychiczną, społeczną, zdrowotną, estetyczną, moralną i duchową oraz wiąże się ze zdobywaniem wiedzy i umiejętności;

SPÓJNY – spójność działań pomiędzy szkołą i rodzicami oraz instytucjami wspierającymi wychowanie;

INDYWIDUALNY – w wychowaniu uwzględnia możliwości każdego ucznia.

2. Założenia szczegółowe:

- w wychowaniu szkoła przyjmuje za podstawę uniwersalne zasady etyki, respektując chrześcijański system wartości i godności ludzkiej z poszanowaniem innych wyznań,
- dyrekcja, nauczyciele, rodzice i pozostali pracownicy szkoły wraz z uczniami tworzą dobrą, przyjazną atmosferę funkcjonowania społeczności szkolnej,
- sposób zwracania się do siebie jest życzliwy i kulturalny,
- wzory kultury zachowania i motywy czerpiemy z dziedzictwa wiary i kultury, bogactwa i piękna poezji, literatury oraz wzorców osobowych ludzi o wysokim autorytecie moralnym,
- szkoła organizuje obchody ważnych rocznic i wydarzeń narodowych, historycznych i regionalnych,
- staramy się, aby każdy uczeń dbał o zdrowie, rozwijał sprawność fizyczną i bronił się przed zagrożeniami niszczącymi zdrowie,
- w szkole i poza nią zabronione są: picie alkoholu, zażywanie i rozprowadzanie narkotyków i wszelkich środków szkodliwych dla zdrowia, palenie tytoniu oraz stosowanie agresji i przemocy,
- wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły oraz rodzice i samorząd szkolny pomagają uczniom w trudnych sytuacjach,
- szkoła świadczy pomoc psychologiczną, terapeutyczną i medyczną (pedagog i pielęgniarka szkolna),
- w szczególnych sytuacjach szkoła kieruje ucznia do poradni specjalistycznych,
- uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania i zdolności na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych oraz poprzez:
  - przygotowywanie się i udział w olimpiadach i konkursach,
  - organizowanie wycieczek, imprez oraz uroczystości klasowych i szkolnych,
  - przedstawianie swoich osiągnięć w gazetkach przedmiotowych (ściennych) lub na stronie internetowej szkoły,
  - organizację spotkań z osobami pełniącymi ważne funkcje społeczne i zawodowe oraz absolwentami szkoły,
  - udział w szkolnych kołach zainteresowań,
  - udział w działalności Samorządu Uczniowskiego.

VIII Zadania nauczyciela

Nauczyciele – wychowawcy w swojej pracy wychowawczej wspierając obowiązki rodziców realizują zadania szkoły przedstawione w rozdziale II oraz zawarte w Statucie Szkoły, a także

- szanują i uczą szacunku do człowieka,

- kierują się prawdą ,
- uczą rozróżniać dobro i zło,
- uczą miłości do ojczyzny i kultury narodowej,
- wspierają wszechstronny rozwój ucznia,
- udzielają pomocy w pokonywaniu niepowodzeń szkolnych,
- przekazują ogólnoludzkie wartości, wzorce postępowania,
- współpracują z rodzicami, rzetelnie informują o osiągnięciach dydaktycznych i zachowaniu z uwzględnieniem przyjętych kryteriów oceniania oraz o niepowodzeniach szkolnych analizując ich przyczyny,
- ukierunkowują zachowanie ucznia i korygują przejawy negatywnych zachowań,
- uczą tolerancji względem innych,
- kształtują nawyk zdrowego odżywiania,
- pomagają przezwyciężyć niepowodzenia w nauce i zachowaniu,
- wdrażają do samooceny i samokontroli
- są osobami o dużej kulturze osobistej i takcie pedagogicznym,
- szanują godność osobistą ucznia, nie naruszają prywatności jego uczuć oraz pozwalają wyrażać własne poglądy,
- wymagają w stosunku do siebie i do uczniów,
- są konsekwentni, umiejętnie stosują nagrody i kary,
- potrafią rozpoznać i zrozumieć sytuację rodzinną dziecka.

Wszyscy pracownicy szkoły:

- reagują na niewłaściwe zachowanie uczniów,
- wymagają odpowiednich postaw,
- dbają o estetyczny wygląd szkoły
- tworzą atmosferę rzetelnej pracy.

IX Zasady współpracy wychowawcy ze środowiskiem lokalnym.

Współpraca naszej szkoły ze środowiskiem lokalnym jest jedną z form kształtowania postaw moralnych, kulturowych i społecznych uczniów.

Szkoła współpracuje z:

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną
- Urzędem Gminy w Stegnie
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stegnie
- Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim
- Parafią w obrębie obwodu szkoły

X Metody i formy pracy wychowawczej.

Nauczyciele – wychowawcy w swojej pracy wychowawczej stosują metody i formy opierające się na:

- obserwacji ucznia w różnych sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych (również przy pomocy monitoringu)
- pracy ucznia w grupie
- pracy indywidualnej,
- przygotowaniu ucznia i jego udziale w konkursach, olimpiadach i zawodach sportowych,
- organizowaniu i udziale w wycieczkach, imprezach oraz uroczystościach klasowych, szkolnych i międzyszkolnych,
- udziale w dyskusjach na forum klasy,
- pracy w Samorządzie Klasowym i Uczniowskim,
- redagowaniu gazetek przedmiotowych ,
- spotkaniach z ludźmi pełniącymi ważne funkcje społeczne i zawodowe – prelekcje

i pogadanki.

XI Ewaluacja procesu wychowania.

Metody i formy procesu wychowania:

- anonimowe ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z uczniami, rodzicami, pedagogiem oraz nauczycielami,
- analiza wyników w nauce i zachowaniu (przeprowadzana miesięcznie, na koniec pierwszego półrocza i na koniec roku szkolnego),
- analiza frekwencji (przeprowadzana na bieżąco, systematycznie),
- analiza osiągnięć pracy pozaszkolnej ucznia,
- analiza czytelnictwa,
- analiza osiągnięć sportowych,
- obserwacja ucznia w różnych sytuacjach,
- interesowanie się losami absolwentów.

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie ewaluacji procesu wychowania i wyciągnięcie wniosków do dalszej pracy:

- dyrektor szkoły,
- nauczyciele,
- pedagog szkolny.

Przykładowe narzędzia ewaluacyjne:

- Załącznik nr 1 – ankieta dla ucznia
- Załącznik nr 2 – ankieta dla nauczyciela
- Załącznik nr 3 – plan pracy wychowawczej dla klas 1, 2, 3.